

Eiropas Savienībai nav jāpiemēro meža apsaimniekošanas prasības visām dalībvalstīm vienādi.

Starptautiskās meža pētniecības organizāciju savienības izpilddirektors Aleksandrs Baks (Alexander Buck) uzskata, ka priekšlikumi par mežiem un mežsaimniecību tiek nepamatoti piemēroti visām dalībvalstīm līdzīgi, jo apstākļi dažādās dalībvalstīs ir atšķirīgi. Tādu pieeju jāuzskata par kļūdainu.

Starptautiskās Meža pētniecības organizāciju savienības (IUFRO) izpilddirektors Aleksandrs Baks uzskata, ka Eiropas Komisijas priekšlikumu sagatavošanā ir iesaistīti pārāk maz ar meža nozari saistītu speciālistu.

"Ņemot vērā lielo priekšlikumu skaitu, kas tieši vai netieši skar mežus, ir redzams, ka informācija par mežiem un mežu apsaimniekošanu ir nepietiekama," intervijā komunikācijas un plašsaziņas līdzekļu aģentūrai Audiomedia norāda IUFRO izpilddirektors A.Buks.

Aleksandrs Buks uzskata, ka lielāka problēma ir koncepcija, ka ar mežsaimniecību saistītie priekšlikumi ir tieši piemērojami visām dalībvalstīm. Pastāvošās atšķirības netiek ņemtas vērā. A.Buks norāda: "Pat ja Austrija, Zviedrija un Somija ir vairāk vai mazāk līdzīgas mežsaimniecības jomā, ES priekšlikumi nav piemērojami visām dalībvalstīm."

Somija un Zviedrija atrodas boreālajā skujkoku zonā. Šo valstu ziemeļos ir arī tundra, kas ir vai nu atklāta, vai arī apaugums ir neliela augstuma koki ar mazu stumbra caurmēru. Centrāleiropa, savukārt, atrodas mērenā joslā ar lapu koku mežiem, bet Dienvideiropa - Vidusjūras joslā. Austrumeiropā, piemēram, Rumānijā, sastopamas arī zāles stepes.

Informācijai par mežiem jābūt efektīvākai

Runājot par komunikāciju starp lēmumu pieņēmējiem un citiem dalībniekiem, Aleksandrs Baks to raksturo kā sarežģītu: "Mums ir jāspēj efektīvāk un profesionālāk sniegt informāciju par mūsu rīcībā esošajiem

faktiem. Mūsu vēstījums ir jānodod dažādām ieinteresēto personu grupām un sociālo plašsaziņas līdzekļu lietotājiem".

Mežiem, kas aug un atjaunojas, ir liela nozīme kā oglekļa piesaistītājiem. To loma ir būtiska. Lai veiktu pāreju no fosilo produktu izmantošanas. Tieši ES klimata politika klimata jautājumu risināšanā pārāk lielā mērā paļaujas uz mežiem, uzskata IUFRO izpilddirektors.

"Es neesmu apmierināts par to, kā Eiropas Savienības politikas priekšlikumos tiek atspoguļota mežsaimniecība. Tā tiek parādīta pārsvarā kā vienpusējs klimata problēmas risinājums. Būtu jāņem vērā, ka patiesībā pats galvenais uzdevums ir samazināt fosilo resursu izmantošanu," norāda Aleksandrs Baks. Piemēram, pagājušā gada jūnijā pieņemtajā ES Regulā par atmežošanu ir paredzēta ļoti darbietilpīga identifikācijas sistēma, lai tiktu uzskaitīti koksnes izejmateriālus. Ir jāatcerās, tomēr, ka mežsaimnieciskie pasākumi ne visur izraisa atmežošanas procesu. Somijā (arī Baltijas valstīs u.c.), piemēram, mežizstrāde nenozīmē zemes izmantošanas maiņu, jo tiesību aktos ir stingri noteikts, ka mežs ir jāatjauno.

Pētniekiem jā saglabā neitralitāte

Aleksandrs Baks uzskata, ka debates par mežsaimniecību Eiropā ir polarizētas: "Tā kā debatēs piedalās politiķi, pētnieki, Eiropas nevalstiskās organizācijas un vides aktīvisti, galvenais jautājums ir par to, kā saskaņot gan meža saglabāšanas, gan meža izmantošanas mērķus". Pēc A.Buka domām, lai pētījumi būtu radītu uzticamību sabiedrībā, pētniekiem, tomēr, vajadzētu nodarboties tikai ar zinātnei un neiesaistīties debatēs par meža izmantošanu.

IUFRO izpilddirektors norāda: "Es zinu, ka dažādas pētnieku kopienas cenšas ietekmēt ES Komisiju. Tas var mazināt uzticamību pētniecībai kā vienotai struktūrai ar vienotu vēstījumu".

IUFRO, ko vada A.Baks, ir organizācija, kas maksimāli orientējas uz zinātnes jautājumiem. Tās uzdevums ir sagatavot zinātniskus novērtējumus, ziņojumus un pārskatus lēmumu pieņēmējiem. IUFRO ir

globāls meža zinātņu sadarbības tīkls. Tas apvieno aptuveni 650 dalīborganizācijas un simtiem pētnieku no vairāk nekā 125 valstīm.

"Mēs cenšamies uzlabot izpratni par mežu un mežsaimniecības ekoloģiskajām, finansiālajām un sociālajām dimensijām. Mūsu uzdevums ir radīt pētījumos balstītu informāciju lēmumu pieņemšanai". Aleksandrs Baks uzsver, ka Somijā ar mežsaimniecību saistītie pētījumi ir augstā līmenī. "Somija ir teicams piemērs kā veidot funkcionālu sadarbību starp privāto sektoru, tostarp rūpniecību un zinātniekiem.

Kompensācijas meža īpašniekiem

IUFRO izpilddirektors aicina izveidot sistēmas, kas ļautu mežu īpašniekiem gūt ienākumus no apsaimniekotajiem mežiem arī nākotnē. "Ja cilvēki vēlas saglabāt mežus kā oglekļa krātuves un radīt ekosistēmu pakalpojumus rekreatīvai izmantošanai, tad mežu īpašniekiem ir jāsaņem kompensācijas par zaudētajiem ieņēmumiem no koksnes pārdošanas."

A.Baks aicina lēmumu pieņēmējus aktīvāk veikt politiskus pasākumus, lai veicinātu jaunu koksnes produktu un koka konstrukciju pētniecību un izstrādi. Viņš norāda, ka meža nozarei būtu jāpiešķir pētniecības, izstrādes un attīstības līdzekļi jaunu produktu izstrādei. Līdzekļi nepieciešami arī pētniecības informācijas apkopošanai un sintēzei, lai tā kalpotu lēmumu pieņemšanai saistībā ar mežiem un mežsaimniecību. "Tā kā pasaulē palielinās iedzīvotāju skaits, būs nepieciešams milzīgs skaits mājokļu un dažādu būvju – tas ir iemesls kāpēc palielinās un turpinās pieaugt atjaunojamo dabas resursu izmantošanas apjoms.

Kopumā Aleksandrs Baks uzsver, ka sajūtas par nākotni ir pozitīvas: "Meži un mežsaimniecība jau simtiem gadu ir pierādījuši savu izcilo ilgtspēju. Šādi gūtā pieredze var tikt izmantota arī nākotnē. Mēs esam iemācījušies pielāgoties pagātnē un mēs pielāgosimies arī nākotnē. Pētniecībai var būt liela nozīme mežu potenciāla visaptverošā izmantošanā," intervijā Audiomedia secina A.Baks.

